

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет дизайну
Кафедра соціогуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної діяльності

І.В. Петрова

(підпис) (ініціали, прізвище)

«1» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4. Психологія та педагогіка вищої школи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти «Доктор філософії (PhD)» (освітній рівень третій)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
(шифр і назва)

спеціальність 022 «Дизайн»

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/за вибором)

мова викладання українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-професійної програми (для акредитованих ОПП та акредитованих спеціальностей)

АБО

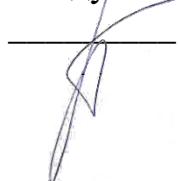
Керівник проєктної групи (для ліцензованих ОПП та ОПП, набір на які здійснюється вперше)

 В.В. Самойлович
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри соціогуманітарних дисциплін
(назва кафедри)

«31» серпня 2023 року № 1
Завідувач кафедри

 Б.Д. Горобчук
(підпис, ініціали, прізвище)

2023 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» для здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Доктор філософії / PhD») за спеціальністю 022 «Дизайн», за освітньо-науковою програмою «Дизайн». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2023. 13 с.

Розробник: Козловська Дар'я Валеріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних дисциплін КДАДПМД імені Михайла Бойчука

Робоча програма перевірена

Декан факультету
1.09.2023

Малік Т.В.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні Науково-методичної ради факультету дизайну

Протокол засідання НМР факультету _31 серпня 2023 року № 1

Голова НМР факультету

Самойлович В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 022 «Дизайн»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Електронна адреса https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznavstva-i-mysteczkoyi-osvity/		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		II	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-науковий ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) «Доктор філософії (PhD)»	Лекції	
		32 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		80 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		Екзамен	

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення аспірантів науковими підходами до педагогічної діяльності в закладі вищої освіти, оволодіння оптимальними формами, методами, засобами навчання й виховання особистості, формування компетентностей, необхідних для проходження педагогічної (асистентської) практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» відповідно до освітньо-професійних програм передбачено формування таких компетентностей:

загальних:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері дизайну на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;

спеціальних (фахових, предметних):

СК 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Програмні результати навчання, до формування яких дотична навчальна дисципліна:

ПРН 5. Розуміти загальні принципи та методи дизайну, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері дизайну та у викладацькій практиці.

ПРН 10. Організувати й здійснювати освітній процес у сфері дизайну, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосовувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

ПРН 11. Організувати колективну наукову діяльність і керувати дослідницьким колективом.

3. Передумови для вивчення дисципліни¹

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.		Філософія освіти і науки
2.		Асистентська педагогічна практика

¹ За винятком навчальних дисциплін 1 курсу I семестру

4. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**
знати:

- етапи й тенденції розвитку вищої освіти в Україні та за кордоном;
- специфіку освітнього процесу у вищій школі;
- структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- принципи структурування змісту навчальних курсів у вищій школі;
- освітні технології;
- критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти;
- психологічні особливості розвитку молодих людей студентського віку;
- сутність та особливості виховання студентської молоді;
- особливості напрямів діяльності викладача закладу вищої освіти;

вміти:

- застосовувати найкращі практики педагогічного досвіду української й закордонної вищої школи;
- організовувати та здійснювати дидактичну, виховну, просвітницьку діяльність викладача, наставника, куратора (тьютора) академічної групи у вищій школі;
- визначати й планувати структуру змісту навчальних занять;
- самостійно проводити лекційні, практичні й семінарські заняття;
- застосовувати традиційні й інноваційні технології та методи навчання у вищій школі;
- формувати комфортний соціально-психологічний клімат в академічному й творчому середовищі;
- сприяти всебічному розвитку здобувачів вищої освіти; мотивувати та спонукати їх до професійного зростання.

5. Програма навчальної дисципліни
5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні,	семінарські	сам. роб.		лекції	практичні	інд. роб.	сам. роб.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Змістовий модуль 1. Основи психології вищої школи										
Тема 1. Базові поняття психології вищої школи	15	4	1		10					
Тема 2. Здобувач вищої освіти як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічний портрет сучасного здобувача вищої освіти	15	4	1		10					
Тема 3. Специфіка професійної діяльності викладача закладу вищої освіти	15	4	1		10					
Тема 4. Основи виховання студентської молоді	15	4	1		10					
Разом за змістовим модулем 1	60	16	4		40					
Змістовий модуль 2. Основи педагогіки вищої школи										
Тема 5. Педагогіка вищої школи як наука. Методологія науково-педагогічних досліджень	15	4	1		10					
Тема 6. Головні віхи розвитку вищої школи в Україні й за кордоном	15	4	1		10					
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Сутність і особливості освітнього процесу у вищій школі	15	4	1		10					

Тема 8. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі. Форми організації навчання й контролю в закладах вищої освіти	15	4	1		10					
Разом за змістовим модулем 2	60	16	4		40					
Усього годин	120	32	8		80					
Вид контролю: Екзамен										

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Основи психології вищої школи			
1.	Тема 1. Базові поняття психології вищої школи. Тема розкриває фундаментальні категорії психології вищої школи: мотиви навчання, професійний розвиток здобувачів, закономірності навчальної діяльності в умовах університету, психологічні аспекти комунікації «викладач–здобувач». [4], [5].	4	
2.	Тема 2. Здобувач вищої освіти як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічний портрет сучасного здобувача вищої освіти. Описуються психологічні характеристики сучасного студента, особливості мотивації, стилів пізнавальної діяльності, когнітивні та соціально-психологічні чинники успішності навчання. [4], [5].	4	
3.	Тема 3. Специфіка професійної діяльності викладача закладу вищої освіти. Аналізуються професійні ролі викладача, педагогічна майстерність, комунікативна компетентність, психологія педагогічної взаємодії, а також виклики, пов'язані з інноваціями у вищій освіті. [2], [3], [5], [6].	4	
4.	Тема 4. Основи виховання студентської молоді. Розглядаються методи, форми та принципи виховної роботи у вищій школі, питання розвитку ціннісних орієнтацій, соціальної відповідальності, самовиховання студентів. [2], [5], [6].	4	
Змістовий модуль 2. Основи педагогіки вищої школи			
5.	Тема 5. Педагогіка вищої школи як наука. Методологія науково-педагогічних досліджень.	4	

	Тема висвітлює специфіку педагогіки вищої школи як галузі наукового знання, її принципи, об'єкт і предмет. Акцент на методології педагогічних досліджень. [2], [3], [5], [6].		
6.	Тема 6. Головні віхи розвитку вищої школи в Україні й за кордоном. Окреслюється еволюція університетської освіти, ключові етапи реформування української вищої школи, вплив європейських освітніх традицій і Болонського процесу. [1], [2], [6].	4	
7.	Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Сутність і особливості освітнього процесу у вищій школі. Розглядається структура навчального процесу, дидактичні принципи, моделі навчання, особливості взаємодії між учасниками освітнього процесу. [1], [2], [3], [6].	4	
8.	Тема 8. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі. Форми організації навчання й контролю в закладах вищої освіти. Описуються інноваційні освітні технології (проектне, проблемне, змішане навчання), організаційні форми (лекції, семінари, практикуми), методи оцінювання, цифрові інструменти навчання. [1], [2], [3], [5], [6].	4	
Усього годин		32	

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. Основи психології вищої школи			
1.	Тема 1. Базові поняття психології вищої школи	1	
2.	Тема 2. Здобувач вищої освіти як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічний портрет сучасного здобувача вищої освіти	1	
3.	Тема 3. Специфіка професійної діяльності викладача закладу вищої освіти	1	
4.	Тема 4. Основи виховання студентської молоді	1	
Змістовий модуль 2. Основи педагогіки вищої школи			
5.	Тема 5. Педагогіка вищої школи як наука. Методологія науково-педагогічних досліджень	1	
6.	Тема 6. Головні віхи розвитку вищої школи в Україні й за кордоном	1	

7.	Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Сутність і особливості освітнього процесу у вищій школі	1	
8.	Тема 8. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі. Форми організації навчання й контролю в закладах вищої освіти	1	
Усього годин		8	

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин		Вид контролю
		ДФН	ЗФН	
Змістовий модуль 1. Основи психології вищої школи				
1.	Тема 1. Базові поняття психології вищої школи	10		
2.	Тема 2. Здобувач вищої освіти як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічний портрет сучасного здобувача вищої освіти	10		
3.	Тема 3. Специфіка професійної діяльності викладача закладу вищої освіти	10		
4.	Тема 4. Основи виховання студентської молоді	10		
Змістовий модуль 2. Основи педагогіки вищої школи				
5.	Тема 5. Педагогіка вищої школи як наука. Методологія науково-педагогічних досліджень	10		
6.	Тема 6. Головні віхи розвитку вищої школи в Україні й за кордоном	10		
7.	Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Сутність і особливості освітнього процесу у вищій школі	10		
8.	Тема 8. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі. Форми організації навчання й контролю в закладах вищої освіти	10		
Усього годин		80		Екзамен

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- словесні: лекція, роз'яснення, бесіда;
- практичні: виконання аналітичних і творчих завдань;
- самостійна робота здобувачів вищої освіти: добір наукових джерел на визначену тематику, критичний аналіз наукового матеріалу;
- методи стимулювання інтересу до навчання: обговорення (дискусії, круглі столи).

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування;

методи письмового контролю: конспектування, творча робота;

методи самоконтролю: самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Конспектування наукових джерел	20 x 2 = 40 балів	
Презентація	20 x 2 = 40 балів	
Творча робота	20 балів	
Всього	100	

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання конспекту наукового джерела (max 20 балів):

- творчий підхід, наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу (орієнтовно 10 тез), дотримання технічних вимог до оформлення – 20 балів;
- наявність власної думки щодо аналізованої проблеми, повне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 16–19 балів;
- неповне розкриття теми й авторського погляду, дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 11–15 балів;
- часткове розкриття теми й авторського погляду, часткове дотримання визначеного обсягу, дотримання технічних вимог до оформлення – 6–10 балів;
- недостатнє розкриття теми й авторського погляду, недотримання визначеного обсягу, недотримання технічних вимог до оформлення –

2–5 балів;

– завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання презентації (max 20 балів):

– творчий підхід, висока інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу (не менше 5 слайдів) – 20 балів;

– достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті, дотримання визначеного обсягу – 16–19 балів;

– недостатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, естетичне оформлення, незначне недотримання мовних норм у тексті – 11–15 балів;

– недостатня інформативність підбраного матеріалу, неповна відповідність слайдів текстовому опису, читабельність, недбале оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 6–10 балів;

– низька інформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, нечитабельність, недбале оформлення, недотримання мовних норм у тексті – 2–5 балів;

– завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання творчої роботи (max 20 балів):

– творчий підхід до розкриття теми, яскраве демонстрування власної позиції, дотримання визначеного обсягу (5 сторінок у форматі *.docx*), дотримання мовних норм – 20 балів;

– повне розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 16–19 балів;

– часткове розкриття теми, наявність власної позиції, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 11–15 балів;

– часткове розкриття теми, дотримання визначеного обсягу, дотримання мовних норм – 6–10 балів;

– недостатнє розкриття теми, недотримання визначеного обсягу, недотримання мовних норм – 2–5 балів;

– завдання не виконано – 0 балів.

8.1. Розподіл балів

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за

	виконані завдання
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Тема 1. Базові поняття психології вищої школи	10
Тема 2. Здобувач вищої освіти як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічний портрет сучасного здобувача вищої освіти	10
Тема 3. Специфіка професійної діяльності викладача закладу вищої освіти	20
Тема 4. Основи виховання студентської молоді	10
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Тема 5. Педагогіка вищої школи як наука. Методологія науково-педагогічних досліджень	10
Тема 6. Головні віхи розвитку вищої школи в Україні й за кордоном	20
Тема 7. Основи дидактики вищої школи. Сутність і особливості освітнього процесу у вищій школі	10
Тема 8. Сучасні технології та методи навчання у вищій школі. Форми організації навчання й контролю в закладах вищої освіти	10
Разом за дисципліну	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка

вищої школи» для здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Доктор філософії / PhD») за спеціальністю 022 «Дизайн», за освітньо-науковою програмою «Дизайн». КДАДПМД імені Михайла Бойчука, 2024. 13 с.

2. Ноутбук, планшет.
3. Онлайн-ресурс Google Workspace for Education.
4. Демонстраційний дидактичний матеріал.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Біляковська О. О., Мицишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи. Львів, 2013. 360 с.
2. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / О. І. Федоренко, В. О. Тюріна, С. П. Гіренко та ін. ; за заг. ред. О. І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
3. Педагогіка вищої школи: підручник / В. П. Головенкін ; КПП ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
4. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: навч. посіб. для магістрів і аспірантів. Київ : ТОВ «Філ-студія», 2006. 320 с.
5. Туркот Т. І., Коновал О. А. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Херсон : Олді-плюс, 2013. 466 с.
6. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ : Академвидав, 2018. 456 с.

10.2. Допоміжна література

1. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: підручник. 3-тє вид. Київ : Ліра-К, 2020. 512 с.
2. Заячківська Н. М. Формування готовності викладачів закладів вищої освіти до використання сучасних освітніх технологій у професійній діяльності. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 3 (103). С. 36-40.
3. Інноваційні освітні технології: навч.-метод. посіб. / упоряд. Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с.
4. Кислий В. М. Організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2019. 224 с.
5. Лебедик Л. В., Стрельніков В. Ю., Стрельніков М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін: навч.-метод. посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.
6. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / уклад. А. В. Лисенко. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 102 с.

7. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи: підручник для студ. ВНЗ / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк : Ландон-XXI, 2014. 534 с.
8. Психологія вищої школи: підручник / О. І. Власова, В. А. Семиченко, С. Ю. Пащенко, Я. Г. Невідома / за ред. О. І. Власової. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. 405 с.

10.3. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту». *Голос України*. 2014. № 148 (5898). 6 серпня. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu/>
2. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
3. <http://mon.gov.ua/>
4. https://pidruchniki.com/1878100834951/pedagogika/metodologiya_pedagogiki/
5. https://pidruchniki.com/12881017/pedagogika/meta_zmist_organizatsiya_navchalnogo_protseesu_vischiy_shkoli/

11. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої програми

навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи»,

(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-наукової програми «Дизайн» підготовки докторів філософії (PhD)

за напрямом/спеціальністю 022 «Дизайн»,

(шифр та назва напрямку/спеціальності)

розробленої доцентом кафедри соціогуманітарних дисциплін, к. філол. н. Козловською Д. В.

(вказати посади, наукові ступені та/або вчені (почесні) звання авторів, їхні ПІБ)

	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна, – <u>кафедра соціогуманітарних дисциплін</u> (назва кафедри)	Горобчук Б.Д.		31 серпня 2023 року, № 1
Випускова кафедра – <u>кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)	Гончар К.Р.		31 серпня 2023 року, № 1

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки